

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak : Egész évre 10 frt., félévre 6 frt. negyedévre 2 frt. 50 kr., egy óra 1 frt.
Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

Feladat szerkesztő :
Rudnyánszky Gyula.
 Kiadó tulajdonos :
Kutasi Imre.

Szerkesztőség : Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczy ház
 Kiadóhivatal : Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház
 Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Magyar egyesület.

Debreczen, okt. 12.

Az ország szive nagyot dobbant tegnap és nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy ezt a dobbanást az egész nemzet örömmel érezte s lelkesen viszhangozza. Budapesten megalakult a magyar egyesület, melynek célja az ország szivében, a fővárosban, a magyar életet lüktetésbe hozni, Budapestet külső és belső képében, szokásaiban, nyelvében, szellemében, érzéseiben teljesen magyarrá tenni s a nemzeti aspirációk méltó vezérévé emelni.

Őszintén üdvözljük a magyar egyesületet. Nagy szükség volt reá már régóta s valóban a tizenkettedik órában történt a megalakulás.

Budapestten eddig is működött és talán ezennél is élni fog tovább egy rokonzélu szövetség, a magyar iskola-egyesület. Ez azonban nagyon lanyhán, fölötté szeliden, szerény eszközökkel és igen oportunistus érzelmektől vezetve haladt földadatainak útján és sem a haza területén agitáló magyarosító egyesületek középpontjává, sem a fővárosi élet és társadalom tisztán nemzeti alapokon való teljes regenerálására hivatott tényezővé emelkedni nem tudott.

Már pedig ma arra van égető szükség, hogy ne pilátusi kézmosás közben, hanem a nemzeti zászlót bátran kibontva és büszkén magasra emelve haladjunk a nagy cél felé, melynek elérése Budapestnek tökéletes nemzetivé átalakulását jelenti.

Az egész világot ma a nemzeti eszmék lelkesítik; életét és vérének kész odaadni immár a legkisebb európai nemzet is, hogy nemzeti önállóságát nyelvben, lélekben, szellemben, sőt külsőségeiben is, biztosítsa és terjeszsze.

Egyedül Magyarország fővárosában volt mindéddig az a jelszó, hogy ide kell édesgetni az idegeneket, terjeszteni kell a német nyelvet, a német kulturát és e mellett, szemérmesen és akázatosan, ha jut hely, helyet kell hódítani a magyarság érdekeinek is.

Ez így tovább nem maradhat.

Bukarestben, a románok fővárosában, a kereskedő nagy adót fizet, ha czégén, boltján a románon kívül más nyelvű feliratokat is akar használni. Budapesten még maga a magyar iskolaegyesület elnöke, Gerlóczy polgármester is két nyelvű, két szívű, két hazájú, ugynevezett osztrák-magyar.

Éppen ezért a megalakult magyar egyesületre nagy missió vár és jóllehet nincs programjában a politika, sőt határozottan tiltakoznánk az ellen, hogy a napi politika áramlataiba vesse magát, politikai jelentősége is van, a mennyiben kell, hogy minden hazafias politikai párt lelkesen támogassa azt a nemzeti küzdelmet, melyre a magyar egyesület megalakult.

A mi sajtáságos közjogi viszonyaink közt kétségtelenül politikai jelszónak is alkalmas a magyarosítás, habár eddig e

nagy földadat megoldásában ugyszólván kizárólag csak a társadalom fáradozott.

Mi azonban bizunk a jövőben és reméljük, hogy a jövő évi képviselőválasztások küzdelmeiben minden politikai párt hangoztatni fogják a határozott, cél-tudatos, nem alkuvó, nem egyengető, hanem merész diadalra törő nemzeti politikát.

Hogy pedig a magyar egyesület működése mily áldásos lehet és mennyire szükséges, azt sehol se láthatjuk oly világos példával megerősítve, mint éppen Debreczenben. Debreczen az ország legmagyarabb városa, a szó szoros értelmében véve teljesen magyar. És mégis, jóllehet 60 ezer lakosa közt van tán 30—40 ezer, a ki egy szót sem ért németül s a többi is gyökeres magyar születés, Debreczen mégis tele van német czéglíratokkal, német hirdetésekkel, német étlapokkal, német pinzérekkel. Ez látszólag kicsinyes dolognak tűnik fel első pillanatra, de valójában nagyon jellemző és megfontolásra méltó jelenség.

Ezért szivből örvendenénk, ha Debreczen városa a legelső közt lenne a magyar egyesület alapítóinak sorában, még pedig magyarságához és gazdagságához méltó összeggel.

A magyarok Istene áldja meg mindazokat, a kik a magyar egyesület nemzeti céljait elősegítik és szolgálják. A magyar géniusz ihlető szeretetével lebegjen a magyar egyesület minden tagjának szive fölött. (r. gy.)

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Az ős magyar költészet.

— Részt egy milleniumi munkából, —
 Irta : **Károlyi János.**

Nagy eszmék, nagy tettek színhelyévé vált a Dentumogerek földje, a IX-dik század második felében. Új hazát, szebb hazát óhajtott minden honfi sziv. Hírnökök futották be a szállásokat s gyűjtötték egybe a népet a Magyar vár tágas rónáira és midőn már együtt volt a nemzet, a szent liget hét halma felé fordult tanácsért minden kebel.

Ott állt a hét vezér a hét hadtestre osztott „dahák” élén, ott a nők, gyermekek és elaggott férfiak. Nagy volt a tömeg, mintegy három millió, — a 108 nemzetségből egy sem hiányzott.

Benn pedig a fák titokzatos homályában, a hét halom előtti forrás szent vizénél, mely mint Isten éltető erejének titkos kifolyása tiszteltetett, állt az ős Tana, a berek legfőbb táltosa, körüle a szent halmok mohával benőtt barlangjainak csodás titkait őrző jósök, imárok, varázslók, karbonczok s danárok térdeltek félkörben : vár-ták a nap felkeltét.

Büvös kép, elragadó látvány! . . .
 És az a néma, várakozó csend, mely a tömeg felett előmlött, az a szent ihlet kinyomata az arczokon! . . .

De mi ez ?

Tombozó paripákon, mint lefutó fényes hevény-esíllag léptek most előtérbe a hét vezér. A hadsorok élénk üdvriadalma kíséri lépteiket s ők vágygyal, reménnyel szivükben adják át hadtestük áldozatát, a hét hótiszta fehér lovat az Isten szolgáinak.

Istent imád, Istenben bizik e nép! . . .

Végre feltűnik Hadur fényes arca az égen. Arany borítja el a vékony felhő foszlányokat, arany a Magyarvár héttornyos bástyáit s a szent fák zizegő lombjait közt dicsfényben ég a harmat, a reá lövelő napsugaraktól.

Három millió ajk nyílt meg most zengő énekre, három millió sziv fordult most Istenéhez meghallgatásért esedezve. Egy nemzet kért segélyt, oltalmat, erőt, kitartást, áldást Istentől!

Felszállt az áldozat füstje a szent forrás előtt emelkedő oltár bazalt és gránit kövekből rakott magaslatán, egybeolvadt a buzgó fohász-szal s elment fel, magasra, egész az Isten trónjáig. Leborult az agg Tana a berek szentelt földjére, ezüstös hajfürtei egybevegyültek a föld porával; leborult a nemzet atyja is, Álmos, a hét vezér közül az első — s utána az egész nemzet.

Egy ország népe feküdt arczal a porban, melyből alkotva lön, egy ország népe mutatta be legmélyebb hódolatát a hadak legfőbb urának.

Mikor pedig a hosszú fehér gereznákba öltözött s zöld levelekkel koszoruzott táltosok görös arczvonaglások közt fölemelkedtek a föld-

ről, a karbonczok magasra szittották fel az áldozó oltár izzó zsarájtát s hogy a felszálló füst jó illatu legyen, mindenféle gyantáros anyagot, hegyi szurkot, ámbrát, balzsamot, myrhát és tömjént szórtak a büvösen lobogó tűzre.

Ezalatt friss virágkoszorúkkal, főleg rózsafüzérekkel övedzett ifjak és szűkek sorakoztak az oltár köré s egymással szemközt s egymásnak kölcsönösen felelgetve a legszebb vallásos dalokat énekelték, míg a vének és a harcosok a nap felé meresztve könybelábadt szemeket, a vallásosság és honszerelmé szent ihletével könyörögtek egy másik, ehhez hasonló kedves hazáért. És az Ur meghallgatá kérelmüket. Végtelen jószág arca a nap képében még tisztábban, még fényesebben ragyogott, mint azelőtt. Az áldozat füst kékes ködében feltűnt mindenki szeméi előtt az új haza tájképe, feltűnt, mint szivárvány az égen a csendes permeteg után és miről apáink oly áhitattal szóltak, a legdicsebb pályadijként mosolygott feléjük Attila öröke, a három dombo, négy folyós haza a messze távolból, vigaszt, reményt hozva a hazát vesztett nemzetnek.

Az istenitiztelet végeztével a főtáltos jeladására a faltörők ezrei egészen kivágták a berek szent erdejét. Áldozó oltárát, díszes szobrait, barlangjait mind feldúlták, iszonyu robogás közt dönték romokba, míg a szent forrás kutfejét rop-pant kődarabokkal bedugaszolták. Ekként lett vége pár pillanat alatt a három századon át nagy gonddal és fáradsággal ápolat szent liget édenének.

Ellenben a héttornyos és hétemeletes Ma-

— **Kuriai bíraskodás választási ügyekben.** A kormány, úgy látszik, még sem vonja vissza a kuriai bíraskodásról szóló javaslatot. Ugyanis a tárgyalására kiküldött bizottság választása, mint értesülünk, okt. 14-ikén vagy 15-én fog megtörténni a képviselőházban. A politikai pártok körei ma este értekezletet tartanak, a melyen a többi közt a bizottság tagjait is kijelölik.

— **Steinackert nyugdíjazzák.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara minden pártárnyalata tegnap egyhangúlag elhatározta, hogy a megejtett elnökválasztás után Steinacker Ödön titkár, tekintettel 22 éves tevékenységére, nyugdíjazni fogják. Ennél hazafiasabb dolgot a budapesti kamara rég nem cselekedett. Eddig is szegény volt, hogy Steinackert megtörték azon az exponált helyen, hová nem a magyarság ellenségét, hanem egy testetül-lelkestül magyar embert kell állítani, a ki tudni fogja, hogy a kereskedelem és ipar teljes megmagyarosításában mily feladat vár reá.

— **Az osztrák budget.** Három nappal a magyar pénzügyminiszter után az osztrák pénzügyminiszter is megtartotta expozeját, a melynek kíséretében bemutatta az 1892-ik évre vonatkozó államháztartás budget előirányzatát. Számszerűleg a mérlegtervezet az 1891-nél kedvezőtlenebb. Abban a főlösleg 3,522,494 frt volt. Ebben csak 617,884 forint. Nagy tehát a visszamaradás: közel három millió. Nem lényeges dolog, az igaz, hogy egy 568 millió államháztartás többtegyenlege néhány millióval módosul-e; de Ausztriában is, a hol nagyon sok küzdelem folyt az egyensúlyért és a hol szintén sok mindent halasztottak arra a boldog időre, a mikor a deficit eltűnik, kétségtelen, hogy kellemetlen érzéseket szül, ha nem haladás, de hanyatlás mutatkozik a fináncziákban.

Külső arányaiban fejlődést mutat az osztrák államháztartás. Az idei budgetben kiadási rovata 564,853,027 forintot, fedezete 568,375,521 forintot tett. A jövő esztendőben kiadások gyanánt 584,620,378, fedezetképen pedig 585,238,262 foirtan előirányozva. Látni való ebből, hogy az osztrák jövedelmekben magvan a fejlődésképeség, bár igaz, hogy a gyarapodó bevételek nyomában a kiadások emelkedése rögtön ott terem. A bajt, hogy az előirányzott felesleg a tavalyi előterjesztésnél lényegesen kisebb, a hadügyi költségvetés okozta, a melynek szükségletéből Ausztriára 2,245,942 frttal több esik mint az idén.

gyarvár pompás csarnokait bántatlanul hagyták. Hadd maradjon emlékül az ő dicsőségüknek, hanem a tövében létező nagy nemzeti temetőt, hol a nemzet legjelesebb férfainak porai nyugodtak, nehogy idegen kéz szentségtelenítse meg a szentelt hamvakat, végképen feldúlták.

Ezután előhozták a Magyarvár egyik tornyából az ország erekyeit, Attila világhódító kardját, a hétéroszlányos védő paizst, a nagy nemzeti zászlót és miután körülnyargalták velük főhéher paripákon az utrakész nemzetábort, még egy fájdalmas bucsu sohaj után megindultak napnyugot felé gyújtó harcizalok lelkesítő rivalgása mellett.

Elöl a harcosok mentek, vezetettve a fal-törők és kémekek által, utánuk a nők, gyermekek és aggastyánok; majd a roppant ménesek, gulyák, nyájak sűrű falkái következtek, míg a pásztorok vígan furulyázó csapatai szép sorrendben haladva egymásután, zárták be a menetet.

Mindent, mindent elvittek magukkal a honkeresők, a mit csak elvinniök lehetett, csak hazájukat, a kedves, honfivértől áztatott hazát hagyták ott árván, egyedül. Ők, kik boldogok, megelégedtek voltak hazájuk szűk határain belül, kényszerültek azt elhagyni csupán azért, mert szomszédai, a nyugtalan bolgárok és besenyők akarták. — Jaj neked hát Európa! — Egy beláthatatlan tüztömeg harapódik tovább-tovább hét óriási lángoszloppal keletről nyugat felé, egy óriás, ijesztő rém, kergetve a vágyszéltől, mely az ujházában — letelepülés óhajából ered, hogy büntető ostora legyen az erényeiben hanyatló

— **Francia őrnagy mint kém.** Csernovicz-ból az a hír érkezett, hogy Szucsavában elfogtak egy törzstisztet, a kinél kompromittáló iratokat és stratégiai rajzokat találtak. Az esetnek az ad szenzáció jelentőséget, hogy a fogolyban egy francia őrnagyot ismertek föl, a ki úgy látszik Oroszországnak akart kedves szolgálatot tenni.

— **A csehek és a hadsereg.** A csehek táborában ismét nagy az izgalom, mert a prágai kadétiskola növendékeinek állítólag megöltötték a szolgálaton kívüli érintkezésben a cseh nyelv használatát. A reichsrathban interpelláció is volt e tárgyban, de az osztrák landwähr-miniszter kitérőleg felelt.

Révész Bálint temetése.

Debreczen, okt. 12.

A református egyház nagy halottja elköltöztöt immár csendes nyugvó helyére.

Az ország minden részéből százan és ezren sereglettek össze, hogy a debreczeni gyászó gyülekezet mély fájdalomában osztozzanak és kikisérjék utolsó földi útjára a szeretett főpáztort, a ki szelid tőrödelmével, nemes jóságával, arany bölcseségével, buzgó munkásságával, és vallásos ihletű lelke gyöngyével, örökszép imáival, elévülhetetlen érdemeket szerzett.

Debreczen városának szomorú vasárnapja volt tegnap; de a gyász keservét emelkedetté tette az őszinte kegyelet, mely a magyar református egyház dicső fiát e napon ragyogó dicsfényvel övezte.

Legyen áldott a nagy férfiu emlékezete!

Temetéséről tudósítóink a következőket jelentik:

A gyászó közönség.

Ragyogó őszi nap volt, a verőfényes levegőben mégis a halál hangulatát lengették a gyászólobogók, melyekkel tele volt a debreczeni főpiac meg a Czegléd-utca.

A gyászó közönség már a kora délelőtti órákban előzőnlötte az utcákat, a püspöki lak, a főiskola és a nagytemplom tájékát.

Tíz órakor gyalog és lovas rendőrök, továbbá városi huszárok jelentek meg az utcákon és a rendőrség átvette a rend főtartásának intézését, mert ekkor már nagy tömegekben tolongott a nép a nagytemplom felé.

A kollegiumtól a templomig a felügyelet Hajdú Gyula és Csapó István r. kapitányok, a templomtól a városházáig Végh Gyula r. kapi-

nyugotnak, mely még őt sem hagyá békével nyugodni csendes otthonában, s hogy vészes harcok vérzivatarjai között elfáradva roppant feladata teljesítésében, végre is önmagát emészte fel mint Phönix, hogy hamvaiból újra szülessen.

Hét évi dicsősegteljes és szakadatlan harc után belett fejezve a honfoglalás óriási műve. Őseink részint fegyverök szerencsése, részint a büszkölt lakosság iránti eszélys magoktartása által urává lettek az országnak, mely a Kárpátoktól Adriáig és a Székelyhavasoktól a Morva folyóig terjedt.

Azonban feltalálva s elfoglalva ujházójukat a magyarok, mégse tudtak megpihenni szerzett babéraikon. Midőn már nem találtak ellenségét a haza határain belül, a külföld országait kezdték látogatni részint tiszta harczedvők, részint zsákmányszerzés végett. S ezóta hetven éven át majdnem szünetnélkül táboroztak külföldön a magyar hadak. A szerencse változó volt: hol győztek, hol meg ők szenvedtek veszteséget, azonban e hetven év elegendő volt arra, hogy a magyar név rettegensben s félelemben tartsa az egész kelet s nyugot népeit.

A hadvezérek harcizidősége őseinknél is is magasztaltott, ép úgy mint a hunoknál, a lakomák és csaták utáni „torok” vigalmi között. Azonban az ősmagyar költészetben már nem csak történeti hőseinkkel találkozzunk, hanem mint Béla király névtelen jegyzője és Eckhard német krónikás világosan mondják, voltak a nagyobb ünnepélyek alkalmával alkalmi dalok, himnuszok, elegiák és szatirák is előadva. De a

tány és Erdélyi István r. fogalmazó és a városházától a temetőig Beér Kálmán r. kapitány gyakorolták. A lovas rendőrséget Körner Gyula csendbiztos vezette. A főfelügyeletet maga Boczkó Sámuel főkapitány teljesítette.

A gyászó nagy közönség elfoglalta a nagytemplom lépcsőzetét, a főpiacot, a fasorokat és a házak mentét. Az ablakokban és erkélyeken hölgyek voltak láthatók többnyire fekete ruhában, a nép pedig tódult a kollégium felé, hogy még egyszer láthassa nagy püspökét.

A mély gyász jeléül a püspöki lak, a kollégium és a nagytemplom küszöbe lágy sárga homokkal volt behintve, ősi szokás szerint.

Egyházak képviselői.

Révész Bálint püspök temetésére az ország minden részéből érkeztek egyházi, egyházkerületi képviselők, kiknek a száma felül volt a hatszázon. Számosan a közel vidékről családjaikkal együtt jöttek be, hogy a szeretett püspöknek az utolsó tiszteletet megadják.

A gyászszertartásra érkezettek névsorát a következőkben adjuk:

A dunamellékei egyházkerület képviselőiben: Szász Károly püspök, Papp Károly budapesti lelkész, Szóts Farkas teológiai tanár. Az erdélyi egyházkerület képviselőiben: Szász Domokos püspök, Szász Gerő esperes, dr. Kolozsváry Sándor egyetemi tanár, dr. Török István tanár, akadémiai igazgató. A tiszáninneni egyházkerület képviselőiben: Kun Bertalan püspök, Tóth Dániel és Fejes István. A tiszamelléki evangélikus egyházkerület képviselőiben: Zelenka Pál püspök, Farbak József főesperes. A debreczeni egyházkerület képviselőiben: Kiss Áron esperes, Némethy Lajos, Tóth Sámuel, Körössy Sándor orsz. képviselő, Könyves Tóth Mihály, Géressy Kálmán stb.

Különböző egyházmegyék és egyházak képviselőiben jelen voltak továbbá: Bencsik István esperes a nagybányai egyházmegyéből, Szabó József aranyos megyesi lelkész, Kassay Ignác érdecségi lelkész, Pákozdy Lajos H.-Nánásról husz tagu küldöttség élén, Vecsey Sándor Asszonyvárról, Asztalos György Nagy-Károlyból kéttagu küldöttség élén, Gergeley Károly és Peterdy Károly Munkácsról, Bakóczy János Bősörményből 16 tagu küldöttség élén, Zsigmond Sándor H.-Szoboszlórol 14 tagu küldöttség élén, Szabó Károly bihari esperes, Dorogi Lajos és Gulyás Lajos kis-uj-szállásról, Mészáros Illés, Győri Lajos a jász-nagykuni egyházmegye részéről, Bodolay László mezőtúri ig. tanár, Turgonyi Lajos a mezőtúri ref. egyház, Kecskeméti László a heves-nagykunsági ref.

legnagyobb szerepet még is csak a történeti énekek játszották a nemzeti életben. Ezek tárgyalták a nemzet eredetét, visontagságait, a vezérek és hősök bajnoki tetteit vonzó, részletes előadásban s míg egyrészt gyújtón, lelkesítő hatottak a hallgatókra, másrészt a nemzet történeti hősénekei helyét pótolták. Őseink történeti hősénekei sokban hasonlítanak a hun énekekhez, innen ezek „Hősmondakör”-nek nevezetnek.

Hősmondák 11-et találunk az ősmagyar költészetben, s miután ezekből az első öt kizárólagosan Álmosról, az első magyar vezérről szól, ki Etelkőzből a mostani hazájukba vezeték a magyarokat, a többi hat pedig majd egy majd más vezér viselt dolgait tárgyalja, a honfoglalás és a külföldön kalandozás korszakából (IX. és X. század): a Hősmondakör is két részre oszlik, Álmos- és a hét magyar mondakörre.

Az Álmosmondakört alkotó mondák: 1. Emse jósalma. (Emse Álmos anyja volt.) 2. Álmos fejedelemmé választása. 3. Álmos Kiszoban. 4. Álmos Ungban. 5. Álmos eltűnése.

A Hét magyar mondakör: 1. Tuhutum. Erdély megvétele. 2. Zalán futása. 3. Pannonia megvétele, vagy a fehér ló regéje. 4. Botond konstantinápolyi hadjárata. 5. Lehel kürtje és Bulcsu veszedelme. 6. A gyász-magyarok mondája.

egyház és tanítók Szabó József, Zsef Szent-Miklós, ról, Széll Kálmán, gye küldötte, D. házmegyéből, S. ményből, Jak Nyakas Balázs, Gábor T.-Dadár, árá A. T.-S.-I. Révész Kálmán, s a pápai főgim Aladár apagy le Jánosról, Csill v a r y Lajos Bo István Nagyvára Bajomból, Haj d öltésége élén, G. ből öttagu küld Nyiregyházaról, K a s s a y Igná Tisza-Roffról, T. Dániel Vámos-P. élén, Biber J. sége élén, Sz küldöttsége élén ról kéttagu küld semlyénről héttag Mór Tordáról, G y u l a y László szalmári lelkész Hermann Mihály presbiterek, G e

A temetés és testület küld

Gróf Csás k és y Gyula ta viseletével.

A hajdu-sz kar részéről 3— gimnázium rész, Sz a t m á r y s leányiskola rész, Erzsébet igazgat

A helybeli k u c z Ernő s. árva-házi igazgat és tanári kara. Az enítő kara. Az ev t e r n y Lajos é. tisztikara s a hi

Gróf D e g dumegyei tisztv m o n f f y Imre és tisztviselőkar elnök a táblai ta tisztviselők élén, nök a bírák és

Zsigmond kir. ü v á r y Lőrincz, bírái s a tisztika tábornok harmin ezredes tizennég viselték a katona d öltéséget dr. K

A keresked Sesztina I w a l d Józseffel dr. Nagy Fere titkár és Ch a p s e l t é k. Ott láttu orsz. képviselőt, Sz ü t s István képviselőt, valam egyesületek, stb.

Zugó nép környékét. Lovas ság díszörsége t hogy a főiskola csak mintegy k bocsátottak be.

A főiskola zönség foglalta e különféle egyhá valamint a helyt tak fel. A főisko ben székek volta zönség foglalt h a feketére vont iskolai énekkar d ékei foglaltak H A díszterem

egyház és tanító-egyesület képviselője; Idősb Szabó József Székelyhídról, ifj. Szabó József Szent-Miklósról, Szabó Lajos H.-Hadháztól, Széll Kálmán a nagyszalontai egyházmegye küldötte, Dávidházy János a debr. egyházmegyéből, Szeremley József H.-Böszörményből, Jakucs Sándor szováti lelkész, Nyakas Balázs B.-Szent-Mihályról, Szűts Gábor T.-Dadáról, Erős Lajos Földesről, Kádár A. T.-S.-Imréről, Egere Imre Kólyról, Révész Kálmán a dunamelléki egyházkerület s a pápai főgimnázium képviselőjében; Szabó Aladár apagyai lelkész; Szene László Szent-Jánosról, Csillag Lajos Bojtról, Nádudvari Lajos Borsról, Csák Máté és Sulyok István Nagyváradról, László János Nagy-Bajomból, Hajnal Elek Karczagról öttagu küldöttsége élén, Görömbey Péter Nagy-Kálló-ból öttagu küldöttsége élén, Lukács Ödön Nyiregyháza, Nagyváthy Ferenc Kékről, Kassay Ignác Diószegről, Tóth Miklós Tisza-Roffról, Tóth Lajos Tisza-Dobróly, Nagy Dániel Vámos-Pécsről kilencztagu küldöttsége élén, Biber József Esztárról négytagu küldöttsége élén, Széle György Tápáról négytagu küldöttsége élén, Kallós Tivadar Beregszászról kéttagú küldöttsége élén, Végh József Érszemlyénről héttagú küldöttsége élén, Vértessy Mór Tordáról, Barkis Balint Józsefházáról, Gyulay László B.-Ujfaluból, Taba J. Lajos szatmári lelkész, az egyházmegye főgondnoka, Hermann Mihály, Kis Gedeon, Keresztes András presbiterek, Gerőcz Lajos szentesi lelkész.

Küldöttségek.

A temetésen sok hatóság, intézet, iskola és testület küldöttségekkel volt képviselve.

Gróf Csáky Albin kultuszminiszter Békésy Gyula tanker. főigazgatót bízta meg képviselővel.

A hajdu-szoboszlói és hajdu-nánási tanári kar részéről 3-3 tag jelent meg; a szatmári gimnázium részéről Borsos Benő igazgató, Szatmári Sámuel tanár; a szatmári felsőbb leányiskola részéről: Fülöpné Sargavay Erzsébet igazgatónő, Bakcsi Gerő tanár.

A helybeli róm. kath. egyház részéről Makucz Ernő s. lelkész, Tárkányi Péter árvaházi igazgató. A kegyes tanítórend igazgató és tanári kara. Az elemi leány és fi iskolák tanító kara. Az evangélikus egyház lelkésze Martény Lajos és az izraelita hitközség összes tisztikara s a hívők seregével.

Gróf Dégenfeld József főispán a hajdumegyei tisztviselőkar élén jelent meg. Simonffy Imre polgármester a városi tanács és tisztviselőkar élén. Puky Gyula kir. táblai elnök a táblai tanács bírák, bírák, jegyzők és tisztviselőkar élén, Jelenffy Kornél tszéki elnök a bírák és tszéki tisztviselőkar élén, Kósa Zsigmond kir. ügyész az alügyészekkel, dr. Sárvári Lőrincz járásbíró a járásbírói összes bírái s a tszítikar élén Bolla Kálmán honvéd tábornok harmincz honvédtisztrel és Krausz ezredes tizenegyzet közhadserőbeli tiszttel képviselték a katonaságot. Az ügyvédi kamara küldöttségét dr. Kóla János vezette.

A kereskedelmi és iparkamara elnökével Szesztina Lajossal és tükárával Grünwald Józseffel volt jelen. A tornaegyesületet dr. Nagy Ferenc elnök, dr. Orbán József tükár és Chappon Károly művezető képviselték. Ott láttuk továbbá dr. Király Ferenc orsz. képviselőt, Vallyi János főgondnokot, Szűts István főgondnokot, Kis Albert orsz. képviselőt, valamint az ipartársulatok, a jótékony egyesületek, stb. küldöttségeit.

A főiskolában.

Zugó néptömeg árja lepte el a főiskola környékét. Lovas és gyalog rendőrök és az ifjúság diszörsege teljesítették a rendfentartást, úgy hogy a főiskola udvarára a küldöttségeken kívül csak mintegy kétszáz nőt és ugyanannyi férfit bocsátottak be.

A főiskola hosszú tornászorát a nagy közönség foglalta el, míg az első tágas udvaron a különféle egyházak, egyházmegyék képviselői, valamint a helybeli hatóságok küldöttségei állottak fel. A főiskolai keresztépület előtt négy szögben székek voltak felállítva, melyen a hölgyközönség foglalt helyet. A négyszög közepén állott a feketére vont ravatal, melylyel szemközt a főiskolai énekkar és a tanítóképző éneklő növendékei foglaltak helyet.

A diszterem lépcső feljártának alsó részét,

hol folyton hullámozott le s fel a közönség, biztosítás céljából hatalmas oszlopokkal támogatják meg.

A ravatal körül a tanári kar állott míg a diszterem melletti tanács teremben a lelkész kar gyülekezett.

Kevéssel tíz óra után a tanári kar tagjai leemelték a ravatalról a püspök koporsóját s csendesen tettek le a főiskolai ifjúság diszörsegeinek sorai közt.

A lelkési kar kísérte őket. Ezután a püspök koporsóját a főiskola udvarán levő ravatalra tették, amely mellett már akkor a fájdalomtól megtört özvegy s a bánatos testvérek és rokonok gyászba öltözöttek foglaltak helyet.

A főiskolai énekkar a jelenvoltak zokogása közben adta elő gyönyörű gyászdalát. „Ez az élet csak muló álom” majd a tanítóképző intézet temetésen éneklő növendékei Szotyori Nagy Károly, Széll István énekeveerek és Fodor József zenetanár felváltva énekeltek gyászdalokat. A főiskola udvarán egybegyűltek meghatottsággal kísérték a gyásznéket mely alatt a tanári kar tagjai felvették a püspök koporsóját s a özvegytől, a rokonoktól és a jelenvoltaktól kísérve hagyták el a főiskolát.

Az utcán két oldalt óriási néptömeg állott fel, az emeletek s házak ablakait zsufolásig töltötték meg s a katonai zenekar mellett meghatottan kísérték az egybegyűltek a koszoruk halmazával borított koporsót.

A menet a két koszoru s a hatlovas gyászköcsi után a nagytemplomba ment.

A templomban.

A 10 órakor megnyitott nagytemplomot hamar megszállotta a közönség, úgy, hogy a menethen voltak csak nagy ügygel-bajjal tudtak elhelyezkedni a részökre kijelölt helyeken.

Míg az elhelyezkedés tartott, Sz. Nagy Károly énekevezér gyönyörű preludeumot játszott az orgonán, melynek elhangzása után a főiskolai énekkar gyászdala hangzott fel; majd az összes közönség énekelte el a legrégibb egyházi éneket a XC-dik zsoltár 1-ső versét, az örökszép: „Te benned bízunk eleitől fogva”-t.

A mintegy ötezerre tehető közönség a nagytemplomot zsufolásig megtöltötte s együttes éneklése csodálatos mélyen hatott.

Az ének elhangzása után gyászba vont szószerke lépett Szász Domokos erdélyi püspök és a következő szép imát mondotta:

Szász Domokos imája.

Révész Balint ref. püspök ravatala fölött.

Élet, halál, örök hatalmu Ura, mindenek felett való felséges Isten, Atyánk az Ur Jézus Krisztusban! Mélységben s magasságban, a földön s az égben, az időben s az örökkévalóságban nincsen nekünk rajtad kívül más Istenünk, ki voltál, vagy és mindörökké léssz. Ha az örömtől verőfénye beragyogja lelkünket, szívünk oltáráról hozzád száll föl a hála áldozata, mert tőled való minden jó adomány s tökéletes ajándék, örömtől adója, áldások osztogatója! Ha kitöltöd ránk busulasod poharát s elborít a keserűségek tengere, hitnők barmáján szabadítod kegyelmséggel révpártjához menekülünk s megújító bátorságot, enyhet adó békeséget és meg nem szegyenülő reményeket ott keres, ott talál a mi lelkünk.

Téged keresünk, hozzád menekülünk most is, midőn a régóta rettegve várt, szárnyat öltött hír átnyíllott szívünkön s a harangok busan csöndülő szavára az ég négy tájéka felől imádsod szent templomába egybesereglettünk e sötét leplekkel borított ravatal körül. Ravatala körül annak a férfunak, kinek élete, norsa fölött örök bölcseséged titkos tanácsában nagsz kegyelmséggel eleve rendelkezél, hogy sokaknak fölébe emelkedjék, hogy benne a hivatalosok seregéből választottaddá, Sionod kőfalainak építő mesterévé, lelkeket hódító igédnek prédikátorává, az Ur Jézus Krisztus által megváltott népednek lelki vezérévé, evangélium szerint reformált anyaszentegyházunknak ékessége, dicsekedése, nagy erőssége legyen.

És a midőn, óh Uram! bölcseséged tanúságában fölébe eleve így rendelkezél, lelki ajándékaid kimerithetetlen gazdagságu kincstárából nagy bőségben részül juttattad azokat a talen-

tumokat, melyekkel fölékesítéd választottjaidat, hogy tündökölhessenek másoknak előtte, mint egy fenséges küldetés hirdetői, mint szent országod isteni törvényeinek, végtelen világodat fönttartó, éltető, kormányzó rendjének szóval, tollal, tettel kijelentői, örök célzataidnak megvalósítói, melletted munkálkodó társak.

Megáldottad vala őt, óh talentumok osztogatója! kettős mértékével annak a bölcseségnek, mely az ő tárházából hoz elő őt és ujat, építvén azon a fundamentumon, a melyen kívül senki mást nem vethet, a mely a Jézus Krisztus és az ő kijelentett evangélioma, haladva előre megszentelt nyomdokain az apostoloknak és reformátoroknak, a hit ama bajnokainak, kik előtte éltek, diadalmasan küzdöttek s kiknek megdicsőült szellemszárnyai körül lengették, halántékaikat megérintették s mint édes testvéröket körülölelték. Kettős mértékével annak a bölcseségnek, mely az Ur Jézus Krisztusba, az élő Isten egy szülött fiába, az emberiség megváltójába vetett élő hitben, a vele való legbensőbb lelki egyesülésben keresi s találja föl az élet mélységes titkaira fényt vető világosságot, a küzdelmekben a kitértő erőt, a megpróbáltatások sulya alatt a fölemelő vigaszt.

Te, Uram! ki előtt nyilvánvaló a szívek, lelkek elrejtett világa, te tudod, hogy ennek az élő hitnek sugari mennyire megfényesítették az ő egész lelki életét, miként az ég boltozatának csillagai vissatükrözöttek a tengeszem kristálytiszta mélyében.

E lelki ajándok által lett ő a hitből származó, a szíveket megindító s magával ragadó i nádkozásnak nagy mesterévé, kinek ihlett ajkairól az apostoli ékesen szólásnak árja folyt, mint a színméz, megédesítve sok bánkódó szívnek nagy keserűségeit. Ez a lelki ajándok vala benne örök buzgó forrása annak a nemes bátorságnak, melytől egész lényé fölmagasztosult, midőn az igazságnak védelmére kelt, midőn az evangélium ellenségeivel szembe szállott, midőn az ő anyaszentegyháza érdekeit, sok veríték hullása árán szerzett jogait s igazait fenyegetve látta, midőn az Isten templomában, a tanácskozások termeiben fölvilágosító, óva intő bölcseségének beszédeit hallatta.

És mert, óh Uram! téged úgy ismert meg, úgy imádozt, benned úgy élt, mint a ki maga vagy az örök szeretet, ki felhozod a te napodat jókra s gonoszakra egyaránt, ki mindeneket magadhoz ölelsz, éltetsz s boldogítani akarsz, ettől a szeretettől vala megteljesedve az ő szíve is, — ettől a szeretettől érintéd, ki őt fölmagasztaltad, benne magadat sokszor és sokképen megdicsőítettéd, nehéz küldetése utján hatalmasságnak erejével támogattad és gyakran szívet szaggató veszteségeinek közepette föntartottad s vigasztalásoddal éltetted. Ettől a szeretettől vala megteljesedve az ő hazája, szerette nemzete iránt, melynek hűbb, jobb fia nálánál soha senki se volt, mert szerette szíve, lelke mélyéből, örömen örvendő, búján bánkódva, igazát védve, javát munkálva, jövendőjén reménységgel csüngve. És ez a szeretet tündöklött benne embertársai iránt, nemcsak hitének sorsosaival szemben, kiknek gondjait reá bízta, hogy vezérelje őket az ígretnek földje felé, — mindenivel szemben, bármely nyelven szólott, utba igazítva a tévelygőt, segítve a szűkölködőt, fölemelve az elesettet, megvigasztalva a kesergőt...

És Te, óh Uram! rendületlen hitének, nagy hűségének s mélységes szeretetének gazdag jutalmául megáldottad őt mindazzal, a mivel egy igaz, hű, te előtted s az emberek előtt kedveséget talált embert már itt a földön megáldhatsz.

Ez a gyülekezet, mely őt rég letűnt ifjúsága ragyogó szakában elhívta vala, hogy lenne lelki vezére, evangéliumodnak prédikátora, a világosságért s idvességért esengő lelkeknek pásztor, ez a gyülekezet története évlapjain örökké tündöklő betűkkel jegyzi föl, hogy őt elhívta, oly sokáig birta s magáénak büszkén vallotta. És ez az anyaszentegyház, mely őt a főpásztori magas méltóságnak székébe ültette és tanuja vala kormányzó bölcseségének, az ellentétek vívódásait mérséklő s kibékítő szelleme jótékony hatalmának, szelid lelkülete áldásos erejének, — ez az anyaszentegyház megörökíti nevét, emléket legnagyobb, leghűbb, legjobb püspökeinek Pantheonában. Ez a mi egyetemes reformált magyar egyházunk, mely évszázadok óta vívja nehéz, de dicső harczát az evangéliumi hit s

lelkiismeret rabságának és óh Uram! a te sugalmaddal immár egygyé lesz s egy fenséges egésztest alkot, — a mi egyetemes reformált egyházunk élő reménységgel tekint jövődjére, mert az az anyaszentegyház, melynek kebeléből ily férfiak keltek ki s emelkedtek föl, önmagában hordozza főmaradása, fölvirulása s ellenállhatatlan diadala bizonyos zálogait.

Sőt, óh Uram! még ennél is többel megáldottad te a te hű szolgádat. Az egész magyar nemzet előismerő tisztelete s meleg rokonszenve kísérte s környezte őt. A felséges trón magaslatáról is hangzott felé a kitüntetés szava s most midőn nemes munkája végén, pihenni tért, ravatalát mindenek osztatlan kegyeletének koszorúja ékíti. És a mi annak, a kinek szive mindig a szeretet melegétől sugárzott, mindennél drágább, boldogítóbb jutalom: te, óh örök szeretetnek örökké élő Istene, megáldottad őt élete után hű társal, ki megédesítette számára az élet örömeit, megkönnyítette annak terheit s midőn bekövetkeztek élete alkonyán az erőtlenségnek esztendei, ott volt mellette, fővirasztva álmai fölött s szeretetének segítő jobbajával főtartva, ápolva őt, s végre a halál álmára lezárva szemét.

Te cselekedted mindezeket, óh Mindenható! Midőn mind ezeket szemléljük s fölujtjuk lelkiünkben az ő egész életének képét, hálaadásra nyílnak föl ajakink s szívünkben a keserű siralom, melyet elvesztése miatt érzünk, örömmé változik át s önkénytelenül is Halleluját zengetünk: Mert nyilvánvaló boldog ember az, a kinek reménysége az élő Isten! Föltámad, mint a hajnal, annak világossága, — kivirágzik az ő ékessége s befedezé őt az Urnak dicsősége!

Te, óh Izraelnek főpásztora! Ur Jezus Krisztus! ki megláttatad velünk eddig is megváltó szerelmednek nagy gazdagságát, légy velünk továbbra is. Az a palást, melyet a te hű apostolod, mint az égbe elragadtatott Illyés próféta, vállain viselt, hadd szálljon át méltó utódra, hogy mi könnyeink fátján át is magasztaló dicsérettel tekintünk rád s valljuk egy szívvel, egy lélekkel, hogy él a mi megváltónk, a ki nem hagyja el s idvességre vezérli népet mindörökké Amen.

Szász Károly bucsuztatója.

Szász Domokos elmondván imáját, megáldotta a gyászoló gyülekezetet, mire ismét a főiskolai énekkar dala zendült meg, előadván a Kedves halott, kit magának eljegyzett gyászos sirhalom — kezdetű gyászéneket.

Ezután Szász Károly duna-melléki püspök lépett a szószékre s rövid bevezetés után felolvasta Révész életrajzát, mely szó szerint így hangzik:

Révész Bálint életrajza.

Ama gyászos koporsóban nyugosznak Révész Bálint püspök kihűlt tetemei.

Származását vette Révész János és Simon Mária édes szüleitől Debreczenben 1816-ik év január hava 16-án. Az egyszerű iparos tehetséges gyermeke a helybeli ref. főiskolában futotta meg tanulói pályáját, mint első rangú tanuló, a hittudományok végzése után osztálytanítóvá és seniorrá alkalmaztatott s mint főiskolai senior választatott meg az akkor felállított rendelt 3-ik theologiai tanszékre, a gyakorlati lelkészet körébe tartozó tudományok tanítására. Előbb a külföldi egyetemeket Berlinben, Lipcsében, Heidelbergben és Bäselen látogatta meg s két év múlva 1844. nov. 5-én foglalta el tanszékét és ettől kezdve 11 éven át, mint példány szónok s az egyházi beszéd mesteri alkotója, emelte magasb színvonalra a szószéki tudományokat. Az 1848—49-i szabadságharc alatt, mint nemzetőri százados vett részt az erdélyi hadjáratban; az iskolák megnyitásával folytatta tanári működését s a ref. theologiai irodalom mezején ez idő alatt hozta létre az örökbecsűnek tekinthető egyházi imádságait, vasárnapi, ünnepi és alkalmi tárgyukat, melyek több kiadást értek. Az 1855. évben a debreczeni ref. egyház választotta meg egyik rendes lelképásztorává, ekkor is folytatta egyéb irodalmi kiadványait. A megismert fényes tehetségű lelkész és hitzőnokot egymásután emelte a közbizalom újabb tevékenységi magasb fokokra, hogy mint a fákllya szélesebb körben világítson. 1856-ban egyházkerületi főjegyzőnek, 1861-ben a debreczeni egyházmege esperesének, 1872-ben a

tiszántuli ref. egyházkerület püspökének választott; mint ilyet érte felülről is a megtisztelő elismerés; midőn az alkotmányos törvényhozás egy nagyobb lépést tett a vallások egyenjogúsítása kérdésében a protestáns püspökök és gondnokok törvényhozói tere alkalmazása által, ő kir. tanácsossá és főrendiházi taggá neveztetett ki.

Mint püspök részt vett az 1881—82-ki országos zsinat előkészítő munkáiban, s magában a zsinatban s azt itt városunkban a logszabatosabban intézte; a debreczeni egyház és az egyházkerület folytonos éberséget igénylő halmaz teendők közepett, kiváló érdemes alkotásait a helyi főiskola belső ujjá szervezése, tanerőinek szaporítása és korszínvonalra emelése képezi. Ez utóbbiért fejezte ki a főiskolai tanárcs 1886. január 16-án tartott ünnepélyen hálás kegyeletét, megülvén a tanulók, tanárok és tudományok munkás szeretetű barátjának és fővezetőjének 70-ik születési évfordulátát. Ez volt utolsó előtti nyilvános fénypont az ő pályáján, a másik Debreczen új templomának felavatása.

Azután gyengültek lábai, mignem pár évvel ezelőtt, testileg karszékéhez és szobájához köttetve, csak a zárt falak között folytathatta nem gyengülő lelki erejével püspöki irányító tisztségét. Mindvégig kezében tartotta a kormányrudat, míg nem a csendes halál, alig pár napi szenvedés után, csendesen zárta le szelidséget sugárzó szemét 1891. évi október 8-án, debreczeni lelképásztori hivataloskodásának 36-ik, püspöki méltóságának 21-ik, életének 76-ik évében.

Az elhunytat gyászolja első sorban hátramaradt bánatos özvegye Medgyaszai Julianna, ki 45 évi boldog házassági frigyben osztotta meg vele két szép reményű gyermekek halála felett érzett könnyek és keservek nehéz éveit, az elért kitüntetések és vívmányok által szerzett lelki örömeiket; a ki utolsó éveiben a minta hitves önfeláldozó szeretetével ápolta a roskatag testben lakozó jóságos lelket. — Gyászolja továbbá egyetlen életben maradt testvére Révész Sára, özv. Vas Pálné, ennek Margit leánya férjével és gyermekeikkel és régebben elhalt másik nővéreinek gyermeke Bihari Lászlóné, Komáromi Zsuzsanna. Gyászolja a legjobb és hi felelőség részéről való testvérek: Medgyaszai Sámuel gyermekeivel; özvegy Medgyaszai Imréné gyermekeivel; Medgyaszai Zsófia Bészler Jánosné gyermekeivel; és még két nőtestvér gyermekei és más rokonok.

Gyászolja a debreczeni ref. egyház, a főiskola, az egyházkerület, Debreczen városa, ennek összes polgárai, kiknek sorából támadott ez oszlop ember, a magyar ref. Sion gránithitű és kristály tiszta jellemű őrállójával s a magyar hazafiság diszével.

Nyugodjanak porai csendesen a szülőföld hantjai alatt a boldog feltámadás napjáig; emlékezte és lelki képe pedig e város, vidék és felekezet történetében buzdító hatásként őriztessék és tartassék fenn.

Az életrajz után az ékesszavú püspök elmondotta Révész Bálint búcsúját, mely emelkedett hangulatával, mélységével és költői szépségével minden szívet megindított. Szász Károly e beszédet szintén egész terjedelmében itt adjuk:

Révész Bálint búcsúja.

„Imhol az ember!” s ime az őt körülvevő s utána kesergő nagy sokaság!

Imhol az ember, a ki hatalmas vala szóval és cselekedettel, mert ajkairól édesen, szívet indítólag s meggyőzőleg folyt a szó — s tettei sohasem hazudtolták meg szavait. Imhol az igaz ember, a ki benállnokságnem találtaték, a ki soha nem mondott mást, mint a mit érzett, érzése pedig tiszták, nemesek és valódiak voltak mindig. Ime az ember szerető szívével, melynek melegét százezrek érezték; mely szeliden égett a házi tüzhelynél, az ott összegyűlt kis kört édesen, enyhén melegezte s mint máglya lobogott a közéletben magas tetőn, hogy fénye, melege egész országra hasson. Ime az önzetlen, csak másokért élő, maga hasznát nem kereső, mások javáért annál többet fáradó — mindenektől szeretve,

tisztelve, áldva — nemesak bért, még köszönetet sem kívánva, nagyságában szerényen, fenségében alázatos! Imhol az ember, a ki nem hallotta meg a dicsőség harsonáját, de a munkára hívó szót s a szentügyért harcra hívó kürtöt mindig — s azt habozás nélkül követte! Es végre: imhol az ember, a ki a szenvedések keresztére szegezve mosolyogva türe, mit Isten akarata bocsátott reá s éber lelke rénehezéd teste tehetetlenségével is kibékült és panasz nélkül viselte azt az érzést, mely mást kétségbeejtett volna, hogy a lélek ép, de a test erőtelenn — mert súlyos szenvedéseit is ura nevében viselte, a ki még nagyobb szenvedett zúgolódás nélkül — mivel a szolga nem nagyobb az ő uránál. Imhol az ember, aki bátran, nyugodtan nézett szembe a halállal s ezzel szóval mert az ítéletre menni: „Uram színed elé megyek.”

Ime az ember! — s most forduljunk az őt körülvevő s érte kesergő sokasághoz.

Te állsz elől a porban, mély gyászban, nem a ruha külső — hanem a lélek benső, mély gyászban, keservedben kétszeresen tiszteletes, gyászod viselésében is méltóságos özvegy! Nem állsz az úton, jajgatva, sebeidet mutogatva: Nézzetek rám, lássátok meg, hová van olyan bánat, mint az én bánatom; csak némán folytak könnyeid s némán vérzik szived sebe, és te vagy mindenek között, a ki nem akard bevenni a vigasztalást, mert a kiket szeretted, már nincsenek: se fiad, se leányod s most már férjed sincsen, a kivel együtt sirattad volt amazokat. — És mégis, ha szivedhez közel férhetnék, ha annak legtitkosabb hurját, félve, gyöngéd kézzel érinteni merhetném: azt mondanám — neked van mindenek között legkevesebb okod őt siratni — mert egyedül te vagy az — a kitől ő a halálban sem válik meg; minden egyéb kötelekek elszakadnak a koporsónál; csak az az egy nem, a mely az ő szívet a tieddel összefűzte! Ha valakinek: neked nem halt ő meg; te nem az ő képét, őt magát élve hordozod lelkedben, míg e földön élsz — s majd a mikor az Ur téged is hívand: élve viszed őt halhatatlan lelkebben magaddal az örökké valóóságban, hogy ott is örökké együtt maradjatok.

Tisztelő szerető rokonai — ti is siratjátok, és méltán; hiszen a hol az idegen is gyászt őlt, hogy ne azok, a kiket a vérség, a szeretet kötelekek csatolnak az elhunytához. Ti azt mondjátok: Jaj nekünk, elesett a mi fejünk koronája! Ne mondjátok! a ti fejetek koronája nem esett le, nem, a porba: főlemelkedett égbe, a dicsőség hazájába.

Nemes és szent egyház, debreczeni nagy, fényes, buzgó egyház, közel felszázezer lélekkel! Ó volt a te szemed fénye, de neki is szeme fénye te voltál. Mindenekért fennen dobogott az ő nagy szíve, éretted a legmelegebben. Ebből a felszázezer lélekből egy sem volt, mely őt nem szerette volna, egy sem, a melyet ő nem szeretett. S most, mint az éfezusi vénnekhez, a kik őt a nagy város határáig kikísérték, most ez az egész gyülekezet, elől a vének, nagytiszteletű presbiterium, nagyságos főgondnok ur és az ő lelkészársai, mindnyájan kísérik őt s ő búcsúzik tőletek, mert egy is közületek az ő orcájáttöbbé nem látandja — de tartások szívetekben búcsú szavát, melylyel azt mondja nektek: legeltessétek az Urnak seregét, melyen a szentlélek titeket vigyázókká tett!

Hadd búcsúzzék tőled is, nemes főiskola, összes karaiddal és osztályaidal, érett és serdülő ifjaidal s gyermekesereggeddel, — mint búcsúzott egykor, midőn szoros kötelekedből kibontakozva, egy magasabbra hívó szót követvén tanszékéről lépett, de örkődő gondját terád el nem ejtette. Most is búcsúzik, de ott is, abban a magasságban, a hova megy, gondja lesz rád, — óh maradjon is veled, benned az ő szelleme!

Es te, főtiszteletű tiszántuli egyházkerület, több mint 800 ezer lélekkel, közel 600 anya — és annyi leány — egyházban, melyek magyar hazánk legmagyarabb népet foglalják magukban, te református egyházunknak legerősebb oszlopa, te legnagyobb hatalma, — óh mily szavakat adjak búcsúzól tőled, az ő ajkaira? Elnémulok, mint elnémult ő, mint az első, eget, földet, szívet rázó jalkiáltás után einémuitál fájdalmadban te is!

S méltán, — melegtöbbit, te fogd találni, az ő hű Nem mintha nem választhatnál. De azt egyesítse ma szerre elvesztetté

A tudom ben világol, de a nemesak a sűrű dőket is eloszt mer ingadozást, romok ellen szil visszautasítva, az ékesen sz gosít, melegit, cseséget, m és igaz útát, so nem vágja kard nem türelemme gondossá galszik s ezerny gondját viseli s — és mindenek nem tesz szemé keséget dolgonos mindent e mely egymaga mely a tőkés az ellenkező tok között egy deneknek össze a férfit, s ki mint ő benne mondhattak zetek körül, ő laszatok! Sz segitsd, vezére

Végre me ezen sz. k. vá róddal, polgá láskülönbőség búcsúzól tőle. lyebb, legbens különbség; t legérzékenyeb sa, te vagy s szülted, nevelt szeretetteddel te adsz most érzéseknek ke egy áldás s e mely őt szü a hazafiságba lelkesedésben fog törekedni áldása, és a — arca ragy

E mély megáldotta a tartás éneklés

Délután a nagytempló beláthatlan részvétet, ily látott.

A főisk diszörtsége so válszalagot lépésben meg

Legelő száral haladt.

A men san. A keres val 18 sorba tanár vezetté ifjusága 24 r tanulók nagy rendben. Ezu nyomban ut nyolczas sor

Ezután kar Czapek

A kosz emelkedett, rágok és a feketé, szürk sugaras ősz

Ezután holttesttel. Koszorukkal.

A halo

S méltán, — mert mindenképp te vesztettél legtöbbet, te fogod őt leginkább pótolhatatlannak találni, az ő helyét legnehezebben betölteni! Nem mintha nem volnának jeleseid, a kik közt választhatnál. De ki lesz az a férfiú, a ki mindazt egyesítse magában, a mit ő benne te egyszerre elvesztettél?

A tudományt, mely nemcsak a setében világol, de a legkisebb homályt sem tűri s nemcsak a sűrű felhőket, de a legfátyolosabb ködöket is eloszlatja; — a hitet, mely nem ismer ingadozást, sziklaerősen áll nemcsak az ostromok ellen szilárd, hanem az incselkedéseket is visszautasítva, — tudván kinek hitt; — az ékesen szólást, mely egyszerre világosít, melegít, meggyőz és elragad; — a bölcseséget, mely mindig megtalálja a helyes és igaz utat, soha nem lök túl a célon, soha nem vágya karddal ketté a gordiusi csomót, hanem türelemmel oldja fel; — a fáradhatatlan gondosságot, mely még alunni is éberenszázik ezernyi gyülekezet és milliónyi lélek gondját viseli szívében s a legkisebbet sem ejti el; — és mindenképp fölé a szeretetet, mely nem tesz személyválogatást, mely mindig a békességet keresi, mely nem gondolgonoszt, mely mindent eltűr, mindent elfedez, mindent remél; mely egymaga több a hitnél, a reménységénél; mely a tökéletességnek kötele, — s az ellenkező nézetek és harcban álló indulatok között egységet szerez s maga lesz mindeneknek összekötő kapcsául! Oh hol találjátok a férfiut, s ki lesz, a kiből mindezt megtaláljátok mint ő benne? a kire rámutathattok és azt mondhattátok: Imhol az ember. Oh nézetek körül, oh nézetek a szívetekbe s úgy választhatok! Szentlélek Isten! légy velők és ihlesd, segítsd, vezérelj őket a választásban!

Végre még töred is, nemes város, Debreczen sz. k. városa, törvényhatósággal, előjáróval, polgársággal, egész népeddel — valálkülönbség nélkül, töled is bucsuzik ő, s te bucsúzol tőle. És ha van az emberi szív legmélyebb, legbensőbb érzelmei közt fokozat, vagy különbség: talán ez volna mindannyi közt a legérzékenyebb búcsú. Mert te, Debreczen városa, te vagy szülője, te adtál neki legtöbbet; te szülted, neveltél, nyitottál tehetségeinek pályát, szeretettel öleltél s mint bölcsőt, úgy sirt is te adsz most neki. Búcsúzzatok némán; a nagy érzéseknek kevés a szavok. De bucsútok legyen egy áldás s egy szent fogadás: hogy e városnak, mely őt szülte, minden polgára a vallásosságban, a hazafiságban, a közművelődés és haladás iránti lelkesedésben az ő példáját fogja követni, arra fog törekedni; s ezen a törekvésen legyen Isten áldása, és a boldogult ezt fénylakából szemlélve — arca ragyogjon fel égi örömtől. Amen.

E mély hatású búcsúztató után a püspök megáldotta a gyülekezetet és a templomi szertartás énekléssel véget ért.

A gyászmenet.

Délután fél egy óra volt, midőn a gyászmenet a nagytemplomból elindult. A templom kapuin beláthatlan néptömeg tödült ki. Ily imponáló részvétet, ily nagy temetést Debreczen még nem látott.

A főiskolai felsőbb tanulósg száz tagu díszőrsége sorfalat állt, a fehér túllból vágott vállszalagot lengette a szél, a gyászmenet lassu lépésben megindult.

Legelől két lovasrendőr és két városi huszár haladt.

A menetet az ifjuság nyitotta meg zászlósan. A kereskedelmi akadémia növendékei 8-asával 18 sorban mentek. Bayer igazgató és Szoyka tanár vezették őket. Erre következett a reáliskola ifjusága 24 nyolczas sorban. Majd a főiskolai tanulók nagy serege 66 sorban, szintén nyolczas rendben. Ezután jött a tornaegyesület zászlóval, nyomban utána a főiskola felsőbb tanulósga 27 nyolczas sorban.

Ezután haladt az énekkar és a katonazenekar Czapek karmesterrel.

A koszorukat, melyeknek száma hatvanra emelkedett, két diszkocsin vitték. A pompás virágok és a szalagok fehér, rózsaszínű, kék, viola, fekete, szürke színei élénk képet nyújtottak a sugaras őszi napon.

Ezután következett a hatlovas gyászkocsi a holttesttel. Ez is el volt árasztva szebbnél szebb koszorúkkal.

A halottas kocsi mögött ment a gyászoló

család. Majd a püspökök, presbiterek, esperesek, lelkészek, tanárok, küldöttségek következtek, közben a honvéd és közhadseregbeli tisztek fényes csapata. Palástban 117 pap vett részt a menetben.

Erre nyomban jött a nép és negyven kocsin a női közönség.

Délután félkettőre volt, mikor a gyászmenet ki ért a temetőbe.

Koszorúk.

Révész Bálint püspök ravatalára a következő koszorukat helyezték el:

1. Bánatos özvegye, a szeretett, felejthetetlen, jó férjnek

2. Id. Bészler János és családja szeretete s tisztelete jeléül.

3. A főiskolai tanárcsapat, szeretett püspökének.

4. Az ev. ref. tanítótestület, szeretett főpásztorának.

5. A Medgyaszay család, kedves bátyjának.

6. A debreczeni lelkészárság, szeretettel és tisztelettel.

7. A tiszántúli ref. egyházkerület, felejthetetlen püspökének.

8. A gimnáziumi ifjuság, kegyelete jeléül.

9. Tóth Sámuel és neje, hálaajok jeléül.

10. A tanítóképezde növendékei, hálaajok jeléül.

11. A debreczeni ev. ref. theol. akadémia hallgatói, hálaajok kegyelettel.

12. Tisza Kálmán és családja, tiszteletük és barátságuk jeléül.

13. A debreczeni jogakadémia polgárai, hálaajok tiszteletük jeléül.

14. Vályi János, mélyen tisztelt elnök-társának.

15. A debreczeni egyházmegye, püspökének s egykori kedves esperesének.

16. Buzás Pál és gyermekei, tisztelet és szeretettel.

17. Özv. Veress Lászlóné, szeretett jó rokonnak.

18. Fehér Hermann tisztelete jeléül.

19. Debreczeni sz. kir. város közönsége Révész Bálint ev. ref. püspök urnak, kegyelete jeléül.

20. A Sasztina család, szeretetüknek jeléül.

21. A debreczeni jótékony nőegylet — feledhetetlen emlékü első titkárnak és kegyes pártfogójának.

22. Pataky Kemery Jozefa — hálaajok rokonnak.

23. Márton László a jó barátjának tisztelete jeléül.

24. A debreczeni joghallgatók segítő egylete tiszteletbeli tagjának.

25. A debreczeni ág. evang. egyház: részvéte jeléül.

26. A Heves-Nagy-Kunsági ev. ref. egyházmegye szeretett püspökének.

27. Gr. Dégenfeld József és családja.

28. Hála és tisztelet jeléül Géresi Kálmán és neje.

29. Révész Imre családja — kegyelete jeléül.

30. Az esperesi kar — szeretve tisztelt püspökének.

31. Székely Barsai Janka — tisztelete jeléül.

32. Özv. Vass Pálné Révész Sára — feledhetetlen jó testvérének.

33. Harsányi Sándor ref. lelkész, neje és gyermekei — forrón szeretet nagybátyjuknak.

34. Bihari Lászlóné Komáromi Zsuzsanna — felejthetetlen nagybátyjának.

35. A Fonciére pesti bizt. int. — tisztelete jeléül.

36. A szentesi ref. egyház — megboldogult főpásztorának.

37. Róza — szeretete, tisztelete jeléül.

38. Szeretve tisztelt főpásztorának gyászoló hive Ráday.

39. Szabó Soma és neje — tisztelete jeléül.

40. A hód-mező-vásárhelyi ref. egyh. szeretve tisztelt püspökének.

41. A békés-bánati ref. egyh. megye szeretve tisztelt püspökének.

42. A debreczeni ev. ref. egyh. szeretve tisztelt lelképásztorának.

43. Csanak József — felejthetetlen barátomnak.

44. A szatmári főgymn. tanárcsapat Révész Bálint püspök urnak.

45. A szatmári ref. egyház szeretett püspökének.

46. A szatmári ref. felsőbb leányiskola Révész Bálint püspöknek.

47. A Debreczen-Hajdumegyei kör Budapestről.

A temetőben.

Már reggel kilenc óra után özönlött a nép a czegléd-utcai református temetőbe, ahol Révész Bálint családi sírboltja körül foglalt állást. A rendőrség kiküldöttéi tágas tért hagytak ugyan fenn, de a menet megérkezéig úgy összeszorult a hatalmas és hat-hét ezerre menő néptömeg, hogy a koporsóval is alig bírtak a sírbolthoz jutni.

Régen nem voltak kibontva a sírbolt mohlepte téglái, azóta sokat virult s hervadt körülte a virág. Révész két gyermeke alussza itt örök álmát, hová ma hosszú, fáradalmas élet után őt is pihenni letették.

A gyászmenet jóval egy óra után ért ki a temetőbe, ahol a sírbolt mellett még egyszer letegett a koporsót.

A főiskolai énekkar gyászala után Szerelemly József h.-bőszörményi lelkész mélyen megindító beszédet tartott. A bucsúzóknak minden szava megrendítette. Összeszorította a szíveket, úgy hogy szem nem maradt szárazon. A megtört özvegy ott a sír szélén fuldokló zokogásban tört ki s mielőtt a koporsót a sírbolt falai közé emelték, még egy „Isten hozzád” hangzott el remegő ajkáról s egyetlen kis virág, amely ott hervadt el az ura koporsóján, maradt emlékül reszkáló kezében.

A tanítóképző növendékeinek gyászala, a katonazenekar utolsó akkordjai után leeresztették a drága selyemszemfedőtől s koszoruktól dusan borított koporsót a sírboltba. Azután csendesen oszladozni kezdett a néptömeg, számosan azonban ott maradtak, hogy megtekintsék a püspök nyugvó helyét.

Azután a kőműves utolsó kalapácsütése is elhangzott, a sírbolt fala el van immár zárva, a közelben megrongált sírhalmokat is helyreállították a temető kertészei.

A sírboltot sűrűn övedző százados fák lombjai közt halkán jár az őszi szél s az elsárgult faleveleket oda hullatja a püspök sírboltjára.

Mikor az őszi szél zuz.

— Okt. 12.

Az őszi bejelentette jövetelét s bár minő kellemes legyen is olykor-olykor az időjárás, 4-5 hét múlva benne kell lennünk a télen.

Zord, kemény és hosszantartó lesz-e ez idej telünk, azt tapasztalatok után sem lehet valószínűleg megállapítani, de legyen bármilyen: a szegénység igazolt aggodalommal tekint az őszi elé s hogy retteg a fenyegető nyomortól, mi sem igazolja jobban, mint az a tény, hogy csoportostól jelentkeznek városi segélyért azok is a kik már részesültek a város e kegyében s a kik csak ezentul szándékoznak azt igénybe venni.

De hát mi az a 3-5 frt egy hosszú télre, legtöbbször 4-6, de mindenesetre több tagból s a mi legszomorubb, munkaképtelen tagokból álló családnak?

Elvégre igaz, hogy a város országos törvény által van kötelezve szegényeinek ellátásáról gondoskodni, de a város nem teheti alap hiányában, hogy minden egyes megszorult egyént tejjben-vajban förösztessen.

De tagadhatatlan, hogy az se járja, hogy a munkaképtelen családok egy-egy tagja kap vagy 3-5 frt, vagy egy koldulási — bádogat, mert ebből ugyan megélni képtelenség.

Azután vannak olyanok, a kik nem adnak hangot a kétségbeesés szorult helyzetüknek.

Pár év előtt igen szépen gondoskodott az izr. nő-egyesület az ilyenekről is az által, hogy népkönyhát rendezett be, hol többen pár krajczárért, a legtöbben díjtalanul kaptak naponta egyszer meleg ételt.

A múlt télen már nem volt népkönyha, ha igaz, azért, mert a közönség nagyon kö-

zónyos volt s nem gyámolította adományaival annak üdvös működését.

Hej! pedig nagy szó az Debreczenben is, ha egy osztálya a lakosságnak legalább egyszer meleg ételt vehet magához, de hát persze azok a kik ennek gyönyörűségét naponta többször is élvezik, azok bizony nem sokat törődnek az éhezőkkel.

Pedig emberbaráti kötelességek volna. Szerintünk a városi hatóságnak kellene itt is — mint mindenütt — előljárni, hisz ép azért a város előljárósa.

A hatóság felszólíthatná a jótékony nőegyesületek elnökségét s kilátásba helyezhetné a népkonyha részére helyiséget s tüzelő anyagot, felhívhatná a közönséget a gyámolításra, akkor az az üdvös intézmény bizonyosan léte-sülne annyival is inkább, mer a nőegyesületek elnökségének áldozatkész nemes szívi buzgó-sága közönségesen ismeretes.

El is várjuk a humanizmus szempontjából az egyik vagy másik helyről való kezde-ményezést.

De ha már felszólaltunk a népkonyhák felállítására érdekében, akkor lehetetlen egy-uttal a melegedő szobákról is nem szólni valamit; mert hiszen a télen nem csak éheznek sok száz meg száz ember, hanem fá-zik is.

Hisz az egyszeri hidegtől elesigázott esi-gány is azt mondta arra a kérdésre, hogy eszik-e, vagy melegszik, — hogy: legjobb sze-retne — szalonját sütni.

A nyomor humorában a legerősebb igaz-ság nyilvánul.

Mindenesetre kellene a város különböző pontjain egy-egy, összesen 5—6, ilyen tágas, melegedő szobát berendezni s oda se neki, ha olyan pipázó kaszinó-féltvé tennék azt a fá-zók, idővel az ilyeneket átlehetné alakítani ol-vasó szobákká s a nép erkölcsi életére nagy befolyást gyakorolhatnánk velök.

De itt is megint azzal állanak elő, hogy a költségvetésben nem fordul elő erre meg-szavazott összeg.

Igaz, de hát párszáz forint annyira nu-merálna Debreczenben, hogy e szóba is alig jöhető áldozat mellett nem számítjuk az elő-nyöket, ez eredmények sulyát? . . .

Nem először s sajnos nem is utoljára vannak az eszmék fölvetve; de föl kell ezeket eleveníteni mindig, a míg be nem teljesülnek, mert az ősz hideg szele azt zugja, hogy a nyo-mor évszaka, a tél küszöbön van.

Dr. Drya.

Irodalom, művészet.

* **Pályázat Széchenyi életrajzára.** A m. tud. akadémia 1891. október 5-iki ülésén hozott határozatából kifolyólag pályázatot hirdet gróf Széchenyi István életrajzára. Jutalma 2000 forint. Határnap 1896. szeptember 21. A jutalom csak abszolút becsü munkának adatik ki.

* **A rózsák betege** és egyéb történetek cím alatt előfizetésre hirdet felhívást a budapesti J. Virág Béla hirlapíró. A kinek tavaly megjelent Egy év története című verskötetete oly Ausztria-ellenes politikai tartalmu volt, hogy az osztrák kormány megtiltotta Ausztriában való elárusít-ását.

* **Költevények** ezimben egy kötetet szándé-kozik kiadni és előfizetést hirdet Petri Mór, fő-gimn. r. tanár, a Szilágy szerkesztője, Zilahon.

Különlék.

* **Asszonyt kereső pópá.** Egy Temesvár kö-zelében lakó görög keleti szerb papocskának az jutott eszébe, hogy nőt vesz magához és pedig a „t ö b b é m á r n e m s z o k a t l a n g u t o n” a kishirdetések útján, irván ebben, hogy ő csinos, ifju, gyermektelen és 2000 frt jövedelmű, regé-nyes vidéken lakó lelkész, ki csinos és vagyonos ifju nőt keres, kivel polgári házasságra akarna lépni. A szerb egyházi konzisztórium ki-kutatta a regényes hajlamu papot, a ki most már a nyughatatlan az érkező ajánlatok miatt.

* **Tüzlő hercegné.** Esztergom megyében Bajna községben a gyermekek gondatlanságából

tűz ütött ki. Megjelent a tűznél Metternich Paula hercegné, ki azonnal a tűz oltásához lá-tott. Feltúrta a ruhája ujjait, a szoknyáját fel-tüzdelte gombostűvel s maga hordta a vizet s a hol kellett, parancsolt. Miután elég tüzlő nem volt, a hercegné rávette a nála épen ekkor időző főúri vendégeket, hogy álljanak be működvelő önkéntes tüzlőknak. Tűz után a hercegné pénzsegélyt és ételmi szereket osztott ki.

* **Az ifjuság mozgalma.** Azok a tüntetések, melyek Budapesten folytak le az utóbbi napok-ban, — meglehetősen kellemetlenséggel végződtek azokra az egyetemi hallgatókra, a kiket a rend-őrség nemcsak bekísért, de egész éjjel át a bört-önben tartott. Ezeket tegnapelőtt délben a rend-őrség 20—30 frt pénzbírságra ítélte s miután felebbtek s magok azonosságát beigazolták, — szabadon lettek bocsátva.

* **Egy király adósságai.** Ha adósságról és királyról van szó, akkor mindenki tudja, hogy Milánóról a Párisban mulató volt szerb ki-rályról beszélünk. A derék uralkodó összes va-gyonának elzálogosítása mellett, 2 millió frankot vesz fel oroszországi pénzes emberektől, a kik készségesen adják a kívánt összeget, persze — családi vagyonának teljes elzálogosítása mellett, a mihez a szerbek nagyon savanyu arcot vág-nak, mert már van volt királyuknak elég elvál-lalt adóssága.

Városi ügyek.

Udvari gyászjelentés. Debreczen város polgármesteri hivatalához beküldetett a Károly Württemberg király haláláról kiadott udvari gyászjelentés, mely szerint a törvényhatóságok az október 9-től október 20-ig tartó udvari gyászról értesítették.

— **Születési statisztika.** Az elmúlt héten városunkban született: ref. fiu 14, leány 13, összesen 27, törvénytelen 1 fiu, tehát 28. — Róm. kath. 6 fiu, 3 leány, összesen 9 then 3 fiu, 3 leány, együtt 6 — összesen 15. — Izraelita született 5 fiu. — Az összes szülöttek szá-ma 48.

A harmadik kerület mézszárszékei. B e é r Kálmán alkaptány és Ujházi kerületi orvos megvizsgálták a harmadik kerületben levő ösz-szes mézszárszékeket. A főkapitánysághoz be-küldött jelentésük szerint valamennyi mézszár-székben rendet és tisztaságot találtak.

Az áruló illat.

— Egy valép r okai: —

— Te, kedves fiskális barátom, te vettél rá, hogy nősüljek meg, hogy vegyem el az aranyos Georginát.

Emlékezhetsz rá, hogy bár fülíg szerelmes voltam belé, mind a mellett nagyon óvakodtam őt nőül venni.

De hát addig csufoltatok, míg egyszer be-pezsögöttem, mámoros fejjel bele is ugrottam szerencsésen.

Hiszem nem mondom, hogy nem a legszebb leányt kaptam feleségül, de kaptam egyuttal egy olyan pénz pusztító gépet, hogy azt anyaggal el-látni ugyan csak izzasztó munka volt.

Nos, végre is, az ember áldoz a feleségéért, ha van miből s ha csakugyan olyan szép az az asszony, hogy szinte fázik tőle . . .

Aztán kényes is volt az én Georginám le-ány korában, azért félttem tőle a legeslegjobban s te azzal nyugtattál meg, hogy olesón elvállalod a — v á l ó p ö r ö m e t.

Átkozott jó szimalód van. Itt van a való-per, add be a keresetet rögtön.

Barátom! ez az asszony minden nap meg-csált engem is meg mást is legalább egyszer.

Hogy jöttem rá ilyen gyorsasággal?

Tudod, hogy az én forrón szeretett nőm, csak úgy volt velem jó viszonyban, ha valami különös, másnál felnem található dologgal lep-tem meg.

Most egy sleppes ruha, majd egy mikádó öltözet, aztán egy nagy karimájú kalap, egy nyakék és végre így tovább mindig és mindig valami új, valami legújabb.

Nem is tudtam már mit venni neki, — mikor a divatüzletben egy egészen új, itt még nem ismert illatszert ajánlottak meglepetésül.

Olyan illata volt, hogy ezer közt is meg lehetett különböztetni.

Vettem is egy üveggel s nagyon megörült neki a feleségem, mert hiszen ebből a szerből még senkinek se lehetett az egész országban.

Este a kaszinóban voltam, ahol Ágoston főhadnagy egy kis bizalmas beszédre hívta X. urat a szomszéd szobába.

Röviden: 50 forintot kért kölcsön tőle. Valami különös illat ütött meg, ekkor kíváncsi-an utánok mentem.

— Te, Ágoston — szoltam, miféle illatot érzek én rajtad?

— Hja szentem, ezt te nem ismered, — ilyen még nem volt senkinek itt, csak egy szép asszonynak. Az is ma kapta. Annak a keble volt ilyen illatu s az hajtotta a keblét ide az attilámra.

Eleget hallottam és rohantam haza.

A feleségem sietett elém s magához ölelt.

Átkozott illat! Ugyanaz volt, a mi a fő-hadnagy ur attilájából a kaszinóban kipárolgott.

— Édes, — kértem tőle — felbontottad már azt az illatszert?

— Fel édes. Nem érzed?

— De igen. Érzem. Nagyon érzem. Egész a kaszinóig elhatott, hol a egy zsinóros attilában, éreztem az imént.

Az asszony fülíg pirult, végig nézett, fel-kapta a Rembradt-kalapot s a faképnél hagyott.

Add be pajtás a valóperhez a keresetet.

Fecsegő.

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Naptár: Holnap kedd, katolikus Brunó, protestáns Frigyeske görög Tekla 24.

Nagy sétatangverseny vasárnap és ünneppapo-kon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Muzeum a kollegiumban a közönség számára nyit-va van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, hétfőn. szerdán, szombaton d. u. 2—7-ig.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8—12-ig d. u. 2—5 óráig. — Az ígató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnap és ün-neppnap d. e. 10—11 óra közt

Színház. Néponként a péntek kivételével este 7 órakor előadás.

Október 13 Az alsó szabolesi tiszta ármentesítő-társulat közgyűlése a város háza nagyteremében.

Október 14 3 % Szerb sorsjegyek huzása.

Október 15 József sorsjegyek huzása.

November 16. Esküdtiszteki tárgyalás a tszéknel

— **Szász Károly és Domokos Debreczen-ben.** Szász Domokos erdélyi és Szász Ká-rolly dunamelléki egyházk. püspökök szombaton este 7 óra 14 perczkor érkeztek Debreczenbe. A vasutnál nagy küldöttség várta őket a debreczeni egyház részéről. Ott voltak Simonffy polgármes-ter, Vályi János főgondnok, Szűts István, Gé-resy Kálmán, K. Tóth Kálmán, Tóth Sámuel, Csiky Lajos s még vagy huszan A püspökök a város diszfogatán hajtottak a városba. Szász Károly Könyves Tóth Mihálynak, Szász Do-mokos pedig Tóth Sámuelnek volt a vendége. A temetés után a püspökök, tegnap délután 5 óra felé meglátogatták D é g e n f e l d gróf főispánt, P u k y Gyula kir. táblai elnököt és S i m o n f f y polgármestert. Ma reggel a város ötös fog-gatán elhagyták Debreczent és a gyorsvonattal haza utaztak.

— **A Dobos-pavillon téli álma.** Gyönyörű őszi napok járnak; tegnap is a forró verőfény-ben özönével tódult ki a közönség a nagyerdőre. Hanem a Dobos-pavillon már téli álmát alusz-sza, szombaton délben bezárták és jövő tavaszig ki sem nyitják. A nagyerdő arany levelei napsu-gárban ragyogva hulladoztak a járó-kelő közön-ségre, mely késő estig hullámozott föl s alá az immár gyérlevelű nagy fák alatt.

— **Köszönet és hálanylatkozat.** Bár köny-nyeink még föl sem száradtak drága jó roko-nunk néh. főtisztelű Révész Bálint ref. püspök sirhalmáról: szívünk vérző sebeivel, keblünk sajtó fájdalomával is, legelső kötelességünknek

ösmerjük halá-

Debreczen vár-

— katonai —

minden rendű

összesereglet

részvétért, me

nyugalma hely

günk fájdalom

gyen áldott e

özv. V a s s P

nak egyetlen

kái nevében.

— Refo-

vész Bálint te

zett Debreczen

Gerő és Fej

a Bika-fogadó

nyerte a Debr

A jeles poéta

utazott vissza

— A tis

tegnap délutá

tek egybe, me

alkalmából a

Áront, mint

esperest biztá

— A ba

őreg mohame

reczen utcái

kat meg egy

szakállu vén

harmincz év

Gül Baba sir

dorol Magyar

— A ho

detét a zsidó

Ma minden i

késő estig új

24 órai bőjt

sejtett vétkü

kegyelmes ak

érdemelt bü

embert a p

az ő jószágá

l e n n a p .

a földre:

esésd alá ke

— Az

társulat Del

mében e hó

gyűlést tart.

választmány

költségvetés

gyűlést meg

választmány

vetés tervezé

A) Rendes

2. Fűz-ültet

frt. 4. Zsilip

frt. 6. Szem

1884 frt 16

1.400,000 frt

200,000 frt

Osszesen 14

adások: 26,

tehát: 175,7

visszatérítés

keltségre 18

kr. 17,315 fr

alapilleték

Osszes fedé

— A d

hó 11-án tar

ősi segély g

főutezái szer

főuteza bejár

lasztmány a

mására hozz

demű, mind

közönségét,

nek azok bá

ezéljai elérés

teni és tám

gy pénzbel

oly adomán

gad, a mely

egyéb szüks

ködsében n

áldozatkész

e humanós

kedetét ves

ösmerjük halás köszönetünket nyilvánítani, úgy Debreczen város nagyerdemű egyházi, — polgári — katonai — és iskolai-előjáróinak, valamint minden rendű s rangu lakosainak, és a vidékről összesereglett számos tisztviselőknél azon közrészvételért, melylyel drága halottunkat végső nyugalma helyére elkeríteni, s ezáltal vesztésünk fájdalmát is enyhíteni sziveskedtek. — Legyen áldott ez igaznak emlékezete közöttünk! Özv. V a s s Pálné, R é v é s z Sára, a boldogultnak egyetlen testvére maga, gyermekei és unokái nevében.

— **Református poéták Debreczenben.** Révész Bálint temetésére három kiváló költő érkezett Debreczenbe és pedig S z á s z Károly, S z á s z Gerő és F e j e s István, kik közül a két utóbbi a Bika-fogadóban volt szállva. Szász Gerőt megnyerte a Debreczeni Hírlap rendes dolgozótársául. A jeles poéta tegnap délután a gyorsvonattal utazott vissza Kolozsvárra.

— **A tiszántúli ref. egyházkerület** tagjai tegnap délután szűkebb körű értekezletre gyűltek egybe, melyen R é v é s z Bálint elhalálása alkalmából a püspöki teendő végzésével K i s s Áront, mint a törvény által előírt legidősebb esperest bízták meg.

— **A bagdadi török.** Hetvennyolcz éves öreg mohamedánus jár-kél néhány nap óta Debreczen utcáin és török esibukokat, meggyászárakat meg egyéb keleti apróságokat árul. A fehér szakállu vén ember Bagdadban született, ezelőtt harmincz évvel zárandokolt el először Budára Gül Baba sírházhoz és azóta folyvást gyalog vándorol Magyarország földjén városról városra.

— **A hosszú nap.** Tegnap este vette kezdetét a zsidók legnagyobb ünnepe: a jom kipur. Ma minden izraelita templomban kora reggeltől késő estig ájtatos imák hangzottak fel. A hívők 24 órai bójttal vezeklenek tudott, vagy nem is sejtett vétkeik bünbocsánatáért az Istenhez, ki kegyelmes akaratával méri ki kinek-kinek a megérdemelt büntetést vagy megbocsát s felemeli az embert a porból, hogy küzdjön tovább és bizék az ő jóságában. A jom kipur az egyetlen nap, mikor a zsidó is letérdel a földre: Korim u mistachavim. Isten bocsásd alá kegyelmedet az imádkozókra!

— **Az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat** Debreczenben a városháza nagytermében e hó 13-án d. u. 4 órakor rendes közgyűlést tart. Tárgyak: Elnök, alelnök s 22 választmányi tag választása; az 1892-ik évi költségvetés; a választmányi javaslatai. A közgyűlést megelőzőleg d. e. 9 órakor igazgatóválasztmányi gyűlés lesz. A jövő évi költségvetés tervezete a következő: I. Szükséglet: A) Rendes kiadások. 1. Földmunkára 3000 frt. 2. Fűz-ültetésre 9680 frt. 3. Épületekre 1090 frt. 4. Zsilipekre 2160 frt. 5. Védmunkára 13,600 frt. 6. Személyzetre 20,804 frt. 7. Nyugdíjakra 1884 frt 16 kr. 8. Vegyesekre 5243 frt. 9. 1.400,000 frt kölcsön anuitása 75,600 frt. 10. 200,000 frt kölcsön kamatjára 5 1/2% 11,000 frt. Összesen 148,861 frt 16 kr. B) Rendkívüli kiadások: 26,876 frt 76 kr. Összes szükséglet tehát: 175,737 frt 92 kr. II. Fedezet: Adó-visszatérítésből 60,674 frt 32 kr. Az új érdekeltségre 1889—90. évre már kivetett 26 és fél kr. 17,315 frt 30 kr. Az 1,279,742 frt 35 kr. alapilleték minden forintjára 102,379 frt 47 kr. Összes fedezet 180,368 frt 09 krajczár.

— **A debreczeni jótékony nőegyesület** okt. hó 11-án tartott választmányi ülésében a rendes őszi segély gyűjtése iránt intézkedvén, a város főutczái szerint beosztva két-két tagját minden főutczára bejárására kiküldötte. Midőn ezt a választmány a nagy közönségnek ez uton is tudomására hozza, felkéri Debreczen város nagyerdemű, minden szépért és jóért lelkesedni tudó közönségét, hogy kegyes adományaival — legyenek azok bármily csekélyek is — magasztos céljai elérésében a jótékony nőegyesületet segíteni és támogatni kegyeskedjék. A nőegyesület úgy pénzbéli, mint egyéb bármily néven nevezendő oly adományokat a legnagyobb köszönettel fogad, a melyekkel az árvák élelmi, ruházati és egyéb szükségletei fedezhetők. Emberbaráti működésében mi is a magunk részéről Debreczen áldozatkész közönségének pártfogásába ajánljuk a humánus egyesületet. A gyűjtés még e héten kezdetét veszi.

— **A pénzügyminiszter mint diszpolgár** Hajdu-Szoboszló városa dr. Wekerle Sándor pénzügyminisztert diszpolgárra választotta meg és az erről szóló diszoklevelet adta át a napokban egy küldöttség a pénzügyminiszternek. A küldöttséget Thuri István polgármester vezette. A diszoklevél átnyújtása a pénzügyminiszterium nagytermében pénteken este 6 órakor ment végbe, mely alkalommal a polgármester üdvözlő beszédet intézett a pénzügyminiszterhez. A pénzügyminiszter köszönetet mondott a megtiszteltetésért és a küldöttséget esti 8 órakor lakásán fényesen megvendégelte.

— **Kifosztott koldus.** Akadnak elzüllött, a becsületérből teljesen kivetkőzött emberek, akik a legborzasztóbb dolgokat arczpirulás, lelkiismeretük mardosása nélkül hajtják végre. — Tegnap este két parasztember támadott meg a péterfiak külvárosban egy szegény tehetetlen koldust, aki sirva panaszkodott az arra járóknak, hogy a gonosz emberek a közeli kisboltban ittak pálinkát a pénzéből s aztán eltűntek.

— **Ablak beverők.** Bányai János és Bányai Mihály kőműves legényeket rajta érték azon, hogy olmos bottal különös kedvteléssel verték sorra az utcák ablakait. Tegnap este Bárány-utcán, éppen mikor ablakokat vertek be, megcsipte s letartóztatta őket a rendőrség.

— **Apró tolvajok.** A rendőrségnek egy idő óta meggyűlt a baja az apró tolvajokkal, akik csatangolva az utcákon, lopnak, ahol csak szerót tehetik. Tegnap is egy ilyen kis zsidógyereket csipett el a rendőrség, akit aztán ma kitiltottak a városból.

— **Mikor a mester legényt keres.** Tóth Kálmán egy közel helységi asztalos mester segédét keresni jött be Debreczenbe. Sikerült is alkalmazást találnia. Ekkor ismerősökkel találkozott, a kikkel kedélyes vacsorálás után a szokásos fekete kávéra kávéházba tértek be. A mester, ki mámoros volt egy kicsit, látta, hogy közel hozzá egy kompánia kártyázik. Persze nagyon szívesen vették ezek a vidéki ajánkozását s odaültették magok közé s pár perc alatt a ferblin és a „tüz“-ön elszedték a mester urnak összes 45 frtra menő pénzét.

— **Tűz a pinczében.** Szent-Anna-utcán a Szőke-féle 2539. számú ház pinczéjében forgács, papir halmazával feküdt. Tegnap reggel egy Sz a b ó Julianna nevű eseléd ment egő gyertyával a pinczébe, melyet vigyázatlansága folytán elejtett s a halmaz papir és forgács gyorsan tüzet kapott. A megrémült eseléd, ahelyett, hogy a még kis tüzet eloltani igyekezett volna, felszaladt s megrémülve kiabált tüzet. Az esetről értesített tűzoltóságnak még mielőtt komolyabb baj keletkezett volna sikerült a tüzet eloltani.

— **Akik nem tartanak vasárnapi szünetet.** Bizony furesa állapot az, hogy a vasárnapi szünet ellen vétők kerlelhetlenül büntetve lesznek s éppen a hatósági közegek közül akadnak, akik maguk is vétének ellene. A sorsérvásártéri mázsálónál vasárnap is folynak — mint bennünket értesítenek — a mázsálások, ezzel pedig kétségtelenül az adás-vevések is. Ha pedig ez áll, akkor itt sincs betartva s itt is vétének a vasárnapi munkaszünet ellen.

— **Elfogott utonállók.** P e l s e Mihály és három társa Horovitz gelsei tagjában megtámadták a debreczeni heti vásárra igyekvő K á t k ó György nagydobosi juhászt s három forintjától, egy bieskájától megfosztották. A rablókat elfogták s a nagykállói járásbíróshoz kísértették át.

— **Dinamit bombák.** Elterjedt a hír a városban, hogy dinamit bombákat találtak a zöldség piacon. Akadtak, akik megijedtek s nihilistákról, kommunistákról álmodoztak, de a nagyobb rész inkább mosolygott. S természetesen ezeknek volt igazuk. Mert jámbor vasuti, ugynevezett durrantyú szelenczék voltak ezek a talált titokzatos szerkezetek, melyeket vonatösszeütkezések megakadályozására osztanak ki a vasuti örök között. Hogyan kerültek ezek a szelenczék a zöldség piacra: nem tudni.

— **Bsendláborító.** B e r z s e i János mártonfalvai suhancz legény nem ismert nagyobb urat magánál. Leitta magát s aztán garázdálkodott, belekötött a rendőrbé, akinek ruháját szakította el. A csendláborítót bevitték a dűtyiba, ahonnan, mikor már józanodott, kibocsá-

tották. Több se kellett B e r z s e i Jánosnak, kapott az alkalmon s újra rögtönzött egy utczai botrányt, de már akkor nehezen bírta megfékezni a dühös és bosszúra szomjas suhanczot a rendőrség. Nem akart bemenni a városházához, úgy kellett megkötözve talyigán beszállítani. Keserű lett a B e r z s e i duhajkodása, mert ma öt évre tiltotta ki a rendőrség a városból.

Színház.

— **A becsület.** Tegnap, vasárnap, a Becsületben láttuk a szintársulat kiváló tagjait. B a l a s s a Jenő Trast grófja és P e t e r d i fiatal Heineckéje gonddal kidolgozott szép alakítás volt; B á t h o r y Ilona fölséges alakjával harmoniában állt játékának kedvessége is. A modern, kissé excentrikus, de elbájoló szerelmes leányt bájosan játszotta. B á c s n é Maár Julia Mühlíngnéjéről is dicsérettel kell szólnunk. Ez a finom izlésű művésznő minden szerepébe bele tudja vinni a diskret, előkelő eszközök hatásra nem számító, — épp azért becses fegyvereit. — F e n y v e s i és S z e n d r e i pompás gavallérok voltak. P ü s p ö k i — originálisan, következetes jellemzéssel állította elénk a béna Heineckét; K. Á r p á s i Kati kissé sokat pihegett és sokat mosolygott, a mi zavarta különben hatásos játéka összhangját. H e g e d ü s és V e r t á n Anna jók voltak epizód-szerepeikben. Hegedűsnél szép ambícióra vall, hogy néhány szóból álló szerepben is kitűnő maszkkal jön színpadra s mindig egész alakot igyekszik adni. S á r k ö z i figyelembe vette megjegyzéseinket és lehántotta magáról apró hibáinak egy részét. — Kurtja elegáns, hü és szellemes formájú alakítás. A p o r k a i Eszti egészen egyéniségéhez illő s az ő korlátai közt mozgó szerepében kevesebb ügyességet mutatott mint várni lehetett. Pálmája mindamelllett elég élvezhető volt, különösen a naiv romlottság ama jeleneteiben, hol kacérság, nagyavágás és hiúság keverékéből komplikálódik a szerep jelleme.

* **Aldor Juliska Saffi-jával** szombaton este a „Czigánybáró-ban“ sikert aratott. A kisasszony hangja kellemes lírai csengésű és jóiskolából került ki. Játéka kissé aggodalmas volt eleinte, a második felvonásban azonban már élénkebbé vált. Első felvonásbeli nagy énekjelenését zajosan tapsolta a közönség. Kár, hogy Aldor Juliska, az ambíció szárnyain fölemelkedve többet akart adni, mint a mennyit megbírt. Ha meglegszik azokkal a régiókkal, melyeket kedves, tiszta hangja elérhet, mélyebb hatásra számíthat.

* **Rákosi Jenő Aesopusa,** az újabb verses vigjátékok klasszikus iskolájának irányadó alkotója, e hó 14-én éri meg a nemzeti színházban előadásának 25-ik évfordulóját. Először 1866. október 14-én került színre, azóta 32-szer adták s a b é r l e t e k e n felül 12708 forint 60 krajczárt jövedelmezett, a miből a szerzőnek 1970 frt 66 kr jutott. Rákosi Aesopusában annyi a költészet és a vigjátéki szellem és derű, hogy hatása még ma is teljes és a mű a magyar drámairodalom legjobbjai közt fog állni még sokáig.

* **Ujdonságok.** A nemzeti színház legközelebbi s egyszersmind e szezonban első ujdonsága Az új szomszédtság, Festetich Andor gróf 3 felvonásos vigjátéka lesz. A népszínházban pedig e hó 17-én mutatják be a Rosenzweig testvérek operettjét, a Tél és Tavasz-t. (Regénycsarnokunk ma térszűke miatt elmaradt.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

I. Idény bérlet 8. szám. I. kis bérlet 8. szám.
(Páros.) (Páros.)

Hétfőn, 1891. október hó 12-én:

A PIROS BUGYELLÁRIS.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Közgazdaság.

Gabona-tőzsde. Budapest, okt. 10.
Buzát ma jól kínáltak, — a kereslet gyengébb volt. Elkelt szilárd irányzat mellett 14000 mm. változatlan áron. Egyéb gabonaneműekben csekély üzlet. — Hivatalos jegyzések délután 2 órakor. Buza tavaszra 10.57 pénz, 10.59 áru, buza ősze 10.26 pénz, 10.28 áru. — Tengeri 1892. május—júniusra 5.59 pénz, 5.61 áru. — Zab tavaszra 6.04 pénz, 6.06 áru, ősze 5.88 pénz, 5.90 áru. — Hivatalosan felmondott: 10,000 méter-mázsa zab, 2000 mmázsa tengeri, 100 mmázsa szilvaiz október hó 11-dikén leendő átvételre. — A délutáni gabona-tőzsdén a határüzletben az irány csendes volt. jegyzünk: Buza ősze: 10.29—10.31 forint. — Buza tavaszra 10.63—10.75 frton. — Tengeri 5.60—5.62 frton. — Zab ősze 5.87—5.89 frton. — Zab tavaszra 6.05—6.07 forint.

Sertés vásár. Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnokárjegyzése október 10-én.
Hizott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) — krig. Öreg köz. (páronként 300—400 klgr. sulyban) — krig. Fiait nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban)

46.—47.— krig. Fialat köz. (páronként 251—320 klgr. sulyban) 48—48¹/₂— krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 50—50¹/₂ krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) — krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) — krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban.) —49.—50-ig.— III. Romániai: Nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) — krig. Közép (páronként 250—320 kgr. sulyban) — krig. Könnyű (páronként 250 klgr terjedő sulyban) — krig. IV. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) 46¹/₂—47 krig. — Közép (páronként 220—260. klgr. sulyban) 46.—47 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 47¹/₂—48. krig.
Sertés létszám. 1891. év okt. hó 8-án volt készlet 136.415 db, 1891. okt. hó 9-én felhajtott 2036 drb, 1891. okt. 10-én elszállított 1541 db, 1891. okt. 11-én maradt készletben 136.910 db.

A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.
Hivatalos árfolyamok.
(A budapesti áru- és értéktőzsdén 1891 okt. 10)
Távirati tudósítás.
Magyar aranyjárdék 4% 104.15
Magyar aranyjárdék 5% 100.90

Magyar papírbárdék % —
Magyar vasúti kölcsön —
Magyar keleti vasúti államk. I. kibocsátás —
Magyar keleti vasúti államk. II. kibocsátás —
Magyar keleti vasúti államk. III. kibocsátás 111.50
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötv. 103.50
Erdélyi földtehermentesítési kötvény —
Magyar földtehermentesítési kötvény —
Temesbányai földtehermentesítési kötvény —
Temesbányai földteherment. kötvény zárad. —
Magyar szállódezmaváltás kötvény —
Magyar földteherment. kötvény záradékkal —
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön 140.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy 130.50
Osztrákjárdék papírban 91.25
Osztrákjárdék ezüstben 91.25
Osztrákjárdék aranyban 109.—
1860-iki osztrák államsorsjegyek 137.—
Osztrák-magyar bankrészvény 10.10
Magyar hitel-bankrészvény 328.50
Osztrák hitelintézeti-részvény 283.—
Ezüst —
Cs. és kir. arany 5.55
20 frankos arany (Napoleon d'or) 9.29
Német birodalmi márka 57.75
London (3 havi váltókért). 117.25
20 markos arany 11.53

Krakói cserépkályhák RAKTÁRA

és képviselete.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a hirneves eddig Kaszanyitzky Endre urnál volt

Krakói cserépkályhák képviseletével Debreczen és vidéke részére **Nánassy Lajos** vaskezeskedő urat (Nagytemplom-tér 1581.) **biztam meg**, úgy nálla ezen kályhák-ból Debreczenben

egy raktárt

állítottam fel és rendelkezésére legjobb krakói kályha-állítóimat bocsájtottam.

Szükség esetén kérem ő hozzá fordulni.

Teljesítés telettel
Linkesch Samu özvegye
Eperjesen.

Női divat terem.

Kunz József és Társa

cégnél Debreczen.

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozni hogy a jelen

őszi és téli évadra
a legújabb

divat kelmek

dús választékban raktárra érkeztek, melyekből kívánatra saját ujonnan berendezett termünkben

NŐI ÖLTÖZÉKEKET

minden igénynek megfelelően szakképzett erők által és teljesen és jutányosan állítottunk elő.

VASZON KESZ FEHÉRNEMŰés **SZÖNYEG NAGYRAKTÁRUNK**

teljes választékot nyújt

menyasszonyi kelengyék

kiszolgáltatáshoz.

SZÖNYEGEK,**Függöny, agy- és asztalterítők**

nagy választékban

SZABÓ LAJOS fiai cégnél.

DE

Előfizetési árak

M e g j e

Igy ősz szerre felpéz dobban a sz lyet ugy sz sadalom." ruganyosság mindazt, a azt, a ki lét zetőinek éb visszhangot kül, hogy t az „idény“, tika siet kor lyosit mind

Akeziól mennyinek kony cél fo elmaradni a ne sietne e ket letöröb szobát szer magasztos onnan, a k dekében én velő előadás nak és közv Termés A mi rendé „idény“ tul ken és az o nagy bajt o dalom“-nak, nál is sulyo

A DEBREC

Am

I. A szab

Snodgra az Egyesült napjaira nyu tevessel azon lalkozás után a képviselőv kódás után e jelöltnek ő is

Jelöltség hanyagolt kü mint jelezte.

— Eljöt mi alatt egy k má sik székre eljöttem, hog saihoz és fel első osztályu

— Mint major.

— Mint nem érti, mi tudja, hogy az ellenzek is rostálni, szót ezt ön is?

— Igen én is, — jeg hajjal.